

la humanitat

Fundador : Lluís COMPANYS

Setmanari portantveu d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

adherit a SOLIDARITAT CATALANA

Director : Emili VIGO

Tiratge limitat a 1.500 exemplars

2. EPOCA — N° 13 — PREU : 3 Francs

REDACCIO : 10, Rue de Verdun - MONTPELLIER

31 de Gener del 1945

L'exemple de Solidaritat Catalana

EN tot cal adoptar sempre una posició per defugir sistemàticament el confusióisme. En política — quan la política obeeix a ideals enlairats i la petita maniobra apar, menyspreable davant els grans problemes que son en joc — més que en cap altre aspecte. Jugar amb l'equívoc : restar indecis; moure's amb lentitud volguda; prestar-se a manobres més o menys lícites; fomentant el desprestigi d'una causa amb actituds descordades i contraproduents, mai no ha portat res de bon. Si sincerament vol guanyar-se una causa cal defensar-la en tots els terrenys i cal, sobretot, d'acord amb una actitud preestablerta, saber-la defensar amb tacte i dignitat.

Tot això que acabem d'escriure pot aplicar-se perfectament a la nostra política. A què respon el moviment de Solidaritat Catalana sinó a aquest desig que sentim tots els catalans de reguanyar la nostra terra a la democràcia i a la llibertat? Els partits i organitzacions que n'han signat el manifest constituït acaben de guanyar, per a Catalunya, una bella batalla: la de definir categòricament, amb els mots justos i l'accent que esdevia, la posició catalana en una hora en què la confusió dissortadament fa veritables estralls.

I això és un fet de la més alta importància. No tan sols pel que per a Catalunya representa Solidaritat Catalana i per tot allò que Solidaritat Catalana pot fer per la nostra terra, sinó perquè, amb la seva constitució, els catalans donem un exemple que voldríem veure seguit pels diversos sectors antifeixistes espanyols. A la dispersió, a les picabaralles, a les actituds tèrboles, nosaltres hi repliquem amb l'agrupament, amb l'esperit de convivència, amb la claredat. Si, en gran

part, la solució del nostre problema depèn de l'actitud que adoptin envers nosaltres les Nacions Unides, cal que tots plegats comencem a pensar que no serà pas amb la línia política seguida fins ara que ho assolirem. Cal, per damunt de tot, que donem una sensació de seriositat i que hom sàpiga concretament què volem, com i amb l'ajuda de qui entenem assolir-ho, de la forma, amb les institucions i amb les persones que volem administrar-ho. Això, que a primera vista sembla tan clar i tan elemental, encara no havia estat dit amb la força i amb el convenciment amb què ho hem fet nosaltres, catalans. Els uns parlen de període constituent, els altres s'excomuniquen, els de més enllà es reuneixen inútilment i de tot plegat en resulta una sensació deplorable: que tothom va per les seves i que ben pocs s'adonen de la realitat de l'hora que vivim.

Voldríem que l'exemple de Solidaritat Catalana fes reflexionar a tothom i voldríem, sobretot, que tots els sectors que sincerament lluiten per la caiguda del feixisme sapiguessin inspirar-se'n. La nostra posició es forta perquè es clara, concreta i definida; perquè respon al clam de la nostra terra; perquè reivindica tot allò que defensarem durant la nostra guerra; perquè entorn de les lleis bàsiques i les persones institucionals entenem que cal agrupar-hi la diversitat de tendències que s'agermanen per la defensa d'ideals que ens són comuns. I, en definitiva, perquè aquesta és la única manera que el món democràtic pugui ajudar-nos obertament, sense rezeles, amb entera confiança. Avui, (més amb les experiències viscudes) ningú no farà un pas avant sense que abans sàpiga per a què i per qui el fa. Car els pobles volen viure de realitats i no de sorpreses sovint desagradables.

Al marge de les Assemblees

La Ciutat i el Camp

par Joan SAURET

TOTES les proposicions que han estat presentades en les nostres Assemblees sobre qüestions econòmico-socials estan signades per militants de Barcelona, cosa gens estranya si es té en compte que la Capital és la que dona al nostre Partit el to obrerista que

En canvi manca gairebé arrel caracteritzada. reu la proposició sobre política agrària. Les comarques en aquest cas, no reaccionen convenientment. I si bé podríem considerar la qüestió de la terra representada pel mot genèric «econòmico-social», la veritat és que es parla dels nostres obrers no dels nostres pagesos.

El govern provisional es trobarà amb un problema molt difícil: el del restabliment de la pau al camp. Com es rehabilitarà la Llei de Contractes de Conreu? En aquest cas cal subdividir la qüestió en dues parts: primer solució dels conflictes, des del Govern provisional, i legislació, després, des del Parlament de Catalunya.

S'ha de preveure des d'ara la manera com s'han de reintegrar a la terra els pagesos des-

posseïts. S'ha de dir com s'hauran d'indemnitzar els afectats per les collites, el bestiar i les cines incantats o venuts pel règim franquista, o pels particulars. I si caldrà traspasar l'arrendament tot seguit o fins després de la collita, segons sigui el motiu que portà al nou creador damunt la terra de l'absent o del desposseït. Caldrà pensar en la necessitat de crear un instrument de crèdit, oficial o particular, que faciliti la liquidació dels conflictes.

I com es pensa donar accés a la terra a tots els treballadors del camp que arribaran a Catalunya amb les mans a la butxaca, sense terra els uns, sense diners els altres, per a adquirir animals de treball, eines i adobs? I com viure fins a la collita? De no resoldre's aquest aspecte del problema, Barcelona i les grans ciutats corran el perill de trobar-se amb una massa important de mà d'obra sobrera.

Si no volem caure en els perills de la improvisació, si no volem reproduir l'espectacle produït per la Llei de Conflictes (Segueix a la 2a pàgina)

FRANCO, EL CATOLIC

ASSISTIM de fa un mesos a una veritable ofensiva moral contra el règim actual d'Espanya. Les agències d'informació dels països lliures multipliquen els atacs, mes a menys encoberts, contra el General Franco i contra tot allò que el representa. Es pot dir que, avui, tot hom coneix perfectament la trista realitat espanyola.

Però si algú escolta les declaracions oficials fetes pels personatges de la situació i analitza la legislació actual en matèria religiosa, pot creure fàcilment que Espanya és la filla predilecta de l'església catòlica i la terra que la devoció ha escollit per a manifestar-se amb tota plenitud.

Doncs bé: el sensacional clíxé que tenim el gust de reproduir demostra d'una manera incontrovertible, que ni tan sols els ministres del culte catòlic, estan exempts de la sistemàtica persecució. En ell podem veure, en efecte, en un pati de la presó de Carmona al Sr Julià Besteiro rodejat d'un nombre considerable de religiosos bascos i condemnats, com ell mateix, a penes de privació de llibertat. Per quí delictes? potser per haver estimat massa la seva pàtria? o potser per haver preferit els consells dolços i humans de «La Imatció de Jesu-

cris» a la disciplina cínica i tortuosa de Sant Ignaci de Loyola?

Espanya és segurament un dels estats més catòlics del món o potser el que ho és més. Però el catolicisme que impera en aquest malaurat país, el catolicisme oficial, el del Sr Aunós el de la Sra Carmen Polo de Franco, el del cardenal Segura, és un catolicisme sense cristianisme, un catolicisme sense provist de tot allò que fa de la religió un factor preponderant de civilització. I és per això que tots aquells als que la seva consciència no permet d'acceptar les directrius dels autèntics continuadors de la contra-reforma, es veuen condemnats a l'exili, a l'ostracisme o a la reclusió. A l'exil, com el cardenal Vidal i Barraquer; a l'ostracisme: com una gran quantitat de dignataris de l'Església, dels que no podem, avui encara, donar el nom; a la reclusió: com aquests sacerdots patriotes, víctimes del fanatisme que no perdona, del sectarisme que no respecta, de la intolerància que no vol comprendre.

Si alguna prova ens mancava per a condemnar definitivament el franquisme, el document que publiquem avui ens-la proporcionaria. I amb quina simbòlica eloquència! Un socialista, il·lustre

En novembre del 1941 gairebé tota la premsa francesa reproduïa el següent telegrama procedent de Madrid:

«El Ministre de Justicia ha disposat que d'ara en endavant tots els delinqüents que portaven l'habilitat sacerdotal seran reclusos en una presó habilitada expressament.»

entre tots, un cavaller de l'ideal que consagrà tota la seva vida a l'emancipació material dels treballadors, al costat d'uns altres cavallers de l'ideal, entregats en cos i ànima a la redempció espiritual dels seus conciutadans. Units en el martiri, estem segurs que devien desconfiar de la discòrdia perquè tots junts pagaren el preu que es paga a la tirania quan s'estima massa la llibertat.

Franco passarà i l'aparell que l'ampara caurà amb ell; però quan les coses tornin a endegar-se pel bon camí, quan la legalitat republicana situï novament cada cosa al seu lloc, recordem-nos d'aquest grup simbòlic de bons patriotes de concepcions ben diferents, que saberen unir-se a l'ombra del sacrifici, en el respecte i en l'amor de la dignitat humana.

V. T.

L'ACTUALITAT POLITICA

UNA ACTITUD

Cal subratllar, per significativa i patriòtica, la presència en el primer acte de Solidaritat Catalana celebrat a Tolosa, d'una Comissió del P. S. U. C. acompanyada pel Sr. Semis, membre del Consell Nacional. Aquests i el Sr. E. Granier-Barraquer tingueren després, una llarga i cordial conversa amb el Secretari General d'E. R. de C. senyor Josep Tarradellas. Sembla que actualment el P. S. U. C. accepta la Constitució del 1931, els Estatuts i les personalitats institucionals.

TRES TENDENCIES

Continua parlant-se de la crisi espanyola. Hom remarca l'existència de tres tendències entre l'element falangista. La dels recalcitrants — Primo de Rivera, Arrese, Giron — que creuen encara en una revifalla alemanya i que volen aguantar fins a la fi; la dels partidaris de marxar a les bones — Lequerica, Aunós, Blas Pérez — és a dir la dels conciliants que se les donen de temporaditzadors i moderats; la dels monarquitzants o partidaris de la monarquia com a solució «in-

extremis». Aquests enviaren uns emissaris a París, fa unes tres setmanes. Allí parlaren amb Quinones de León al qual pregaren que intercedís prop de l'ex-príncep i actual pretendent Joan, perquè acceptés el tron. Quinones de León se'ls tregué del davant i els digué que quan, cap allà al 1942, era una solució ben vista per nacionals i estrangers, Franco blasma els règims «bicéfals» i atacà les «instituciones caducas». Ara afegí l'ex-Ambaixador d'Alfons XIII a París — ja és massa tard i no hi ha dret a voler fer servir la Monarquia de tapabuts.

LA UNIO DE RABASSAIRES

S'assegura que aviat tindrà lloc a França una important reunió d'elements de la U. de R. per a tractar dels problemes que planteja la seva reorganització.

EL CONGRES DEL PARTIT RADICAL SOCIALISTA

El nostre Partit fou amablement invitat al Congrés que ha celebrat a París el Partit Radical Socialista Francès. Hi acudirà una Delegació d'E. R. de C. un representant de la qual pro-

nuncià un magnífic discurs de salutació que fou molt ben rebut pels Congressistes.

CLAUSURA

La premsa parisenca publica una informació i uns comentaris sobre el segellament de la Cambra de Comerç espanyola de París.

Aquesta entitat vivia al marge de la política i la seva Junta fou destituïda en 1939 per la pressió de l'Ambaixador d'Espanya qui, per altra part nomenà un President per compte propi. En ésser alliberat París els franquistes abandonaren els seus llocs. Aquests foren recuats pels comerciants elegits democràticament en 1938 els quals preparaven, en el moment que la policia francesa segellà el local, unes eleccions per al mes de febrer.

CONTRA FRANCO

Comuniquen de Washington que el representant democràtic Jhon Coffee, de l'Estat de Washington, ha presentat una resolució a la Cambra demanant la ruptura immediata de les relacions diplomàtiques dels Estats Units amb l'Espanya.

(Segueix a la 2a pàgina)

"Dessagnada i convalescent, Catalunya viu i vol projectar-se en el futur".

(Manifest de Solidaritat Catalana).

Declaracions del President IRLA

Imminència d'una important decisió

Diumenge, a la tarda, arribà a Montpeller, el President de la Generalitat, senyor Josep Irla. Totseguit s'entrevistà llargament amb el President del Parlament, senyor Rovira i Virgili.

Un dels nostres redactors demanà al Senyor Irla unes declaracions. El President ens digué:

«— Vaig encarregar al senyor Rovira i Virgili una sèrie de consultes. Després de la meua declaració del mes d'octubre s'imposava conèixer la posició dels diversos grups polítics i sindicals de la nostra terra.

Avui puc anunciar-vos que el senyor Rovira i Virgili m'ha donat compte de l'acompliment de la missió que li havia confiat i que les seves gestions es troben en un punt tan avançat que segurament en la vostra propera edició ja podreu publicar dues declaracions, una del senyor Rovira i Virgili i una altra de meua, en les quals es donarà compte del resultat d'aquestes consultes i de la solució que he adoptat.»

Reformes d'estructura politica

per

Humbert TORRES

IV. L'experiència americana

MONTESQUIEU, amb el seu Esprit des Lois, fou l'oracle dels constitucionalistes que en 1789 fundaren la Unió dels Estats d'Amèrica del Nord. La seva doctrina de la separació de poders, amb el sistema de frens i de contrapesos que assegurava l'equilibri de cada un d'ells i el del conjunt i garantitzava la llibertat dels Estats i la dels ciutadans, plasmada en la Carta o Pacte, fou la gran troballa de la Constitució americana. En ella, la fórmula de Pi i Margall es veu realitzada car si d'una banda tots els poders es mouen lliurement en la seva esfera d'acció, són impotents per a envair la dels altres, i no hi tenen acció més que quan algun d'ells vol abusar del poder, intent que paralitzen. La garantia de les llibertats públiques i privades és tan gran que ni els tres poders reunits poden variar ni una ratlla de la Constitució sense el vot de la majoria dels ciutadans i la dels Estats de la Unió.

Aimants de la llibertat, els americans han pres totes les precaucions imaginables per a que no sigui possible cap abús de poder. Aci en teniu la impressió llista. En primer lloc, 48 Estats contralancen el Govern Federal; en segon, la Cambra de Representants pot frenar el Senat i al contrari; en tercer, l'executiu, pel dret de veto, pot contrapesar el legislatiu; en quart, el poder judicial està per damunt de tots quan es tracta de qüestions constitucionals, dels drets dels Estats i dels dels ciutadans; en cinquè, el Senat contralanceja els poders del President en els nomenaments per a les funcions públiques i en política exterior; en sisè, el poble té a les seves mans la balana contra els seus propis representants, per elecció cada dos anys. Això fa que sigui fàcil restablir l'equilibri si algú el trenca.

La nostra mentalitat llatina, amb tants ressabís d'esperit jacobí, que fins accepta a disjunts o no accepta el control d'un simple Senat, trobarà, probablement, excessives i contrabalançadores tantes precaucions que impedeixen «tirar al dret». Però tirar al dret té també, el seus grans perills, i si no, que ens ho preguntin a nosaltres. Com que les Constitucions, com els homes, tenen els defectes de les seves qualitats, s'ha de triar entre aqueixes dues coses: si es vol estabilitat s'ha de suportar una certa lentitud, una dificultat d'actuar massa de pressa; al contrari, si es vol obrar més ràpidament, cal concentrar-ho tot en un poder, i aleshores es corre el perill de les precipitacions i dels abusos de poder.

Als americans — i a nosaltres també — els fa més por el segon perill que el primer i es mostren partidaris del sistema preventori. Una experiència de segle i mig el dona la raó.

A fi de no allargar massa aquest treball donarem molt resumidament una idea de com funciona el mecanisme constitucional en aquella gran democràcia en allò que es refereix a la separació de poders.

L'executiu està a mans d'una sola persona: el President. També el pensament de Pi, «molts a deliberar, un de sol a executar», és una realitat. Neix, no del vot de la Cambra sinó de la voluntat dels ciutadans, constituïnt un col·legi electoral propi. Això explica que sigui una figura tan popular i que tingui un prestigi tan gran, tan o més que els de les dues Cambres reunides, puix que ha estat elegit no per un Estat, com cada Senador, sinó per la majoria dels Estats; no per uns milers de vots com cada representant, sinó per milions de vots sumant la majoria dels esesos.

La Constitució no posa límits a la reelegibilitat del President, però la tradició ha suplantat la Llei. Poc han estat reelegits una vegada: Washington, Lincoln, Jefferson i Grant, figures eminentíssimes; i un sol ho ha estat tres vegades: Franklin Roosevelt, per les circumstàncies especials que tots sabem. La raó: el perill que es faria córrer a les institucions republicanes amb la presència constant de la mateixa persona al cap de l'Estat.

L'executiu no és, com en les Repúbliques i en les Monarquies d'Europa, una roda gairebé inútil en el mecanisme governamental, ni una mena de funcionari, gerent dels afers públics en perpètua interinitat, com a Suïssa: és un poder per ell sol. Com que l'autoritat, li veu directament del poble i no de les Cambres, a les quals, per a precisar més el principi de separació, no pot pertànyer, no ha de subordinar la seva política a la voluntat del Congrés més que en allò que li sembli just i convenient. Així com en República parlamentària (Segueix pàg. 2)